

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati peti vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.

Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Zadnji dan pravoslavnega božiča

Politično življenje še vedno popolnoma počiva. — Svečana proslava rojstnega dne kraljice Marije.

— Beograd, 9. januarja. Danes so v Beogradu svečano proslavili 29. rojstni dan kraljice Marije. V saborni cerkvi se je vršila svečana služba božja, ki jo je služil patrijarh Dimitrije ob asistenci velikega števila duhovščine. Službi božji so prisostvovali vsi v Beogradu navzoči člani vlade z ministrskim predsednikom Vukičevićem na čelu, veliko število uglednih politikov, ves diplomatski zbor in gala uniformi in večje število višjih uradnikov. Po službi božji se je vršilo na dvornem maršalu vpisovanje čestitk v dvorno knjigo.

— Beograd, 9. januarja. Včeraj na drugi dan pravoslavnega božiča se je vršila v dvorni kapeli svečana služba božja, ki so ji prisostvovali kralj, rumunska kraljica Marija, princesa Ileana, knez Pavle, knežinja Olga in dvorno spremstvo. Ob 12. je bil predsednik vlade Velja Vukičević v avdi-

jenci pri kralju. Izmed ministrov je predsednik vlade sprejel samo prometnega ministra generala Milosavljevića. V ostalem pa vlada v Beogradu, zlasti v političnih in vladnih krogih, veliko zanimanje za veselje dogodek na dvoru, ki ga pričakujejo vsak hip.

— Beograd, 9. januarja. Tudi danes ni v političnem življenju zabeležiti nobenih posebnih dogodkov. V Beogradu vlada tudi danes popolno praznično razpoloženje. Politični dogodki se pričakujejo šele za jutrišnji dan, ko bo finančni odbor nadaljeval razpravo o državnem proračunu. Na dnevnem redu je račun vojske in mornarice.

— Beograd, 9. januarja. Današnji dan se v Beogradu praznuje prav svečano zlasti se, ker je zavladovalo pravo pomladansko vreme. Toplo vreme, ki je lepše kakor običajno spomladi, je zvalilo velike množice občinstva na ulice, kjer vlada pravo praznično razpoloženje.

Stremljenje za uvedbo civilne poroke

Vlada izdeluje medkonfesionalen zakon, ki naj uredi tudi vprašanje porok. — Ob tej priliki se pojavlja stremljenje, naj se v vsej državi prizna veljavnost civilnih porok.

— Beograd, 9. januarja. V političnih krogih kakor tudi v širši javnosti vlada veliko zanimanje za interkonfesionalni zakon, ki se izdeluje v ministrstvu ver. Ta zakon vzbuja posebno zanimanje zaradi tega, ker se ima z njim urediti tudi vprašanje veljavnosti porok. Kakor znano, je bila doslej v Vojvodini dovoljena civilna poroka, v vseh ostalih pokrajinah pa se je smatrala za legalno samo poroka, sklenjena v cerkvi. Sedaj se je pojavila struja, ki hoče veljavnost civilne poroke razširiti na celo državo in radi tega je zavladovalo veliko zanimanje za interkonfesionalni

zakon, s katerim naj bi se uredilo tudi to vprašanje. Duhovniški krogi se izjavljajo proti uvedbi civilne poroke in zahtevajo, naj se ukine civilna poroka tudi v Vojvodini ter prizna legalnost samo cerkveni poroki. Na drugi strani pa se baje tudi voljaške oblasti zavzemajo za uvedbo civilnega zakona, ker bi se na ta način olajšala kontrola pri navaščanju, kajti v tem slučaju bi državne oblasti prevzele tudi dolžnost vodstva matičnih knjig. V ministrstvu ver se sedaj proučuje to vprašanje, ki bo v kratkem predloženo pristojnim činitelem v izjavo.

Med Poljsko in Litvo ne bo miru

Litovski ministrski predsednik vztraja na svojih zahtevah. — Glavno oviro za sporazum s Poljsko tvori vprašanje Vilna, kjer edino bi mogla Litva sprejeti poljskega poslanika.

Kovno, 8. jan. Ministrski predsednik Voldemaras je izjavil novinarjem: Glede termina poljsko-litovskih pogajanj pričakujem napovedanih poljskih predlogov. Po mojem mnenju so vsa vprašanja, tudi najneznatnejša, na ta ali oni način zvezana s političnimi problemi.

Voldemaras je govoril tudi o vprašanju denarne odškodnine, ki jo zahteva Poljska za škodo, ki jo je povzročil general Żeligowski pri zavzetju Vilna. Če pa se Poljska ne bi hotela pogajati o vprašanju Vilna, naj bi se vršila pogajanja o tehničnih vprašanjih glede znanosti obeh narodov. Tako smatra Voldemaras, da je mogoče obnoviti trgovinske odnose, kar ne vidi nobene ovire, da ne bi Litva dobivala petroleja in premoga iz Poljske in tekstilnega blaga iz Lodza. Ne verjame pa, da bi bilo blago iz Vilna pripušeno na litovski trg. Poštni promet je mogoč z izključitvijo vilnskega ozemlja. Nadalje je naglašal, da se dajo vzpostaviti

precej obsežni odnosi tehničnega značaja med Poljsko in Litvo, če se Vilna ne dovolijo ugodnosti vsakokratnih pogodb.

Na vprašanje, ali naj bi se ne razpravljalo o prejšnjih tesnih odnosih med obeh državama, je odgovoril, da je to vprašljivo, ker je zgodovinska kontinuiteta odnosov med obeh državama popolnoma pretrgana in se Litva neče vrniti v prejšnje stanje. Litva se v svoji politiki ne bo opirala niti na zgodovinske, niti na juridične dokaze, temveč bo v svoji notranji politiki zasledovala le državne interese.

Končno je izjavil Voldemaras, da želi Litva dobrih odnosov do močne Poljske, ker je Litva obdana od treh močnih sosedov. Litva želi močno Poljsko, ker njena moč v veliki meri odloča o obstoju Litve. Na vprašanje, ali misli obnoviti diplomatske odnose s Poljsko, je izjavil, da bi Litva sprejela poljskega poslanika samo v Vilno.

Mala antanta in tihotapstvo orožja na Madžarsko

— Beograd, 9. januarja. Zunanje ministrstvo demantira vesti o protestu Male antante pri Društvu narodov radi tihotapstva orožja iz Italije v Madžarsko. Mala antanta bo šele sklepala o korakih, ki jih bo morda treba podvzeti radi te zadeve. Konferenca Male antante se bo vršila letos v Rumuniji koncem februarja ali začetkom marca. O datumu konference se vrše še razgovori med vladami Male antante. Potovanje rumunskega zunanjega ministra Titulescuja v inozemstvo ne bo imelo za posledico odgovoditve konference, ki je bila dogovorjena že v Jahimovu in nato še v Zenevi, kjer je bilo tudi določeno, da se konference vrši v Rumuniji. Kraj konference bo določila rumunska vlada.

— Praha, 9. januarja. Na oficijelno madžarsko vest, da je bil transport orožja, ki je bil zadržan v Monostru, naslovljen na tvrdo Berkovič v Novem Mlistu, se ugotavlja, da tvrdka Berkovič sploh ne obstoja.

— Pariz, 9. januarja. «Matin» poroča, da so vlade Male antante naročile svojim diplomatskim zastopnikom v inozemstvu, naj uvedeno preiskavo in poizvedbe v zadevi tihotapstva orožja na Madžarsko. Tudi francosko zunanje ministrstvo je naročilo svojim zastopnikom, naj se informirajo o

tezi zadevi. Čim bodo znane podrobnosti, se bo sklepalo o nadaljnjih ukrepih.

Občinske volitve v Bosni

— Sarajevo, 9. januarja. Po vseh iz Beograda so občinske volitve v Bosni Hercegovini, čeprav so se nameravale iz političnih in strankarskih razlogov odgoditi na jesen, z ozirom na strikne določbe zakona razpisane na 26. februar tega leta. Stranke so se pričele na volitve že živahno pripravljati. Negotovo je še, ali bodo muslimani pri občinskih volitvah sodelovali z demokrati ali z radikali. Vodstvo JMO skuša najti podlago za sodelovanje z radikali, med volitvi pa obstoja veliko nezadovoljstvo z radikali in ni izključeno, da bodo muslimani paktirali s HSS ali kako drugo opozicijsko stranko. Le za enoten nastop z demokrati ni razpoloženja ne med volitvi ne pri vodstvu.

Atentat na predsednika republike Nikaragve

— Pariz, 9. januarja. «Chicago Tribune» poroča, da je bil včeraj na predsednika republike Nikaragve Diaza izvršen atentat. Avtomobil, s katerim se je predsednik vračal z izprehoda, je napadlo 30 mož. Trije atentatorji so se postavili na sredo ceste, da bi ustavili avtomobil. Sofer se pa ni dal ustrašiti in je pogal avtomobil z največjo brzino tako, da so atentatorji presenečeni požabili streljati. Oddali so nekega streliva za vozom, ki pa niso zadeli. Vlada je takoj odposlala oddelek konjenice za atentatorji.

Hercegovina umira lakote

Ljudje že cele mesece niso imeli v ustih prave hrane. — Lakota se vedno bolj širi. — Obupen apel mostarske oblastne skupščine.

— Sarajevo, 9. januarja. Semkaj je dospel poslanec Kapetanović, ki je v zadnjem času potoval po Hercegovini. Po njegovih izjavah vlada med prebivalstvom v Hercegovini obupno stanje. V mnogih krajih nimajo sploh nobene živeža ter hodijo ljudje okoli kakor živi okostnjaki. Primanjkuje jim celo sredstev za razsvetljavo, nimajo niti petroleja, niti sveč. Mnogi, zlasti muslimani govore, da se bodo izselili v Turčijo, ker menijo, da se jim bo pod Kermal pašo godilo bolje, kako pa se jim godi v naši državi.

Poslanec Kapetanović namerava odpotovati takoj v Beograd, da poroča na ferodajnih mestih o obupnem položaju v Hercegovini.

Kakor znano, je mostarska oblastna skupščina izdala proglas, v katerem apelira na vse merodajne činitele in na vso javnost, naj prisrskojejo na pomoč hercegovskemu prebivalstvu, ki umira od lakote. V proglasu se naglašja,

da se lakota širi z veliko brzino po Hercegovini in da na tisoče družin hliče po pomoči, ker že mesec dni niso videle kruha in se hranijo samo s korenjem in travo.

Državna podpora enega milijona dinarjev, ki jo je pred par dnevi prejel oblastni odbor, je premajhna, ker se more za to vsoto kupiti le 40 vagonov koroze, kar ne zadostuje niti za en sam okraj, dočim skoro vsa Hercegovina trpi in umira od lakote. Mostarska oblastna skupščina apelira na kralja, na vlado in Narodno skupščino, na denarne zavode in na vso javnost, naj prisrskojejo na pomoč umirajoči Hercegovini, ki preživlja sedanjo hudo zimo naga in bosa ter brez koščka kruha. Mostarska oblastna skupščina izjavlja, da odklana vsako odgovornost za strašne posledice, ki lahko nastopijo vsled lakote v Hercegovini, ako takoj ne pride pomoč.

2800 novih hiš v Zagrebu

Živahno gradbeno gibanje v Zagrebu. — Velikopotezna akcija mestne občine, ki je sama zgradila nad 1200 stanovanj.

Zagreb, 9. januarja. Po poročilu mestnega magistrata je imel Zagreb 1. januarja 6587 stanovanjskih hiš z 29.152 stanovani. 2136 stanovanjskih hiš je oproščenih plačevanja davka, ker so nove zgradbe. V 9 letih po vojni je bilo v Zagrebu zgrajenih 50 štirinadstropnih hiš, približno 200 trinadstropnih, 150 dvonadstropnih, nad 600 enonadstropnih in 1800 pritličnih hiš. V istem času je bilo v Zagrebu izdanih 2727 dovoljenj za nove zgradbe in adaptacije starih zgradb za stanovanja. Na ta način se je dobilo 5314 novih stanovanj z 12.155 sobami.

Sama mestna občina je do konca leta 1927. zgradila 835 stanovanj z eno sobo, 195 stanovanj z dvema sobama, 203 stanovanja s tremi, 4 stanovanja s štirimi in eno s petimi sobami in pritli-

klinami. Skupno je mestna občina zgradila do konca leta 1927. 2 štirinadstropne hiše, 15 trinadstropnih, 12 dvonadstropnih, 1 enonadstropno in 59 pritličnih, skupaj 89 stanovanjskih hiš.

Zagrebska mestna občina je delala na omiljenju stanovanjske bede tudi z nakupovanjem in prodajo primernih stavbišč. Tako je do konca leta 1927. nakupila 247 oralov stavbišč za približno 11 milijonov dinarjev, prodala pa 8 oralov za 1.700.000 Din. Do konca leta 1927. je mestna občina sama parcelirala 725 stavbišč; od teh jih je 556 že prodanih, med njimi 445 že zazidanih. Letos bo občina posvečala stanovanjskemu vprašanju še večjo pažnjo, ker je program regulacije ulic v glavnem že izvršen.

Delo za svetovni mir

— Washington, 9. januarja. Doznava se, da bo vlada Zedinjenih držav sprejela francoski izpreminjavalni predlog k načrtu za razsodišče, ako ga bo točneje formulirala in zboljšala. Zagotavlja se, da bosta obe vladi sprejeli v pogodbo določbo, v kateri se izjavlja, da se bosta izogibali uporabi sile in urejevali nesoglasja potom razsodišča, izvenem v slučajih, ako bi šlo za tretjo državo ali za Monroevo doktrino. Francoska vlada ne bo oporekala, ako se eventuelna nesoglasja predlože poravnalni komisiji za slučaj, če bi odločitev razsodišča ali diplomatska pogajanja ostala brezuspešna. V oficijelnih krogih so s pogajanjimi glede razsodišča zadovoljni.

Poostreitev odnosov med Grčijo in Turčijo

Atene, 8. januarja. Napetost v odnosih s Turčijo, ki traja že nekaj časa in je v glavnem nastala zaradi različnega tolmačenja grško-turške pogodbe, se je v zadnjem času pomirila. Vlada bo v prihodnjih dnevih predložila turški vladi v Angori verbalno noto, v kateri bo naglasila, da je zaradi ponovnih težav preprečena, da zasleduje Turčija posebno taktiko. Atenska vlada smatra zato, da je boljše, da predloži vse spore mednarodnemu razsodišču v Haagu, mesto da se spuša v brezuspešna pogajanja. Vlada bo obenem obvestila Društvo narodov o sovražnih tendencah, ki jih goji Turčija do Grčije.

Spor med Grčijo in Rusijo

Atene, 8. januarja. Kakor znano je Panagosova vlada sklenila s sovjetsko Rusijo pogodbo, ki naj bi bila sedaj revidirana. Predvsem naj bi odpadla eksteritorialnost vseh članov ruskega trgovskega zastopstva izvenem njegovega voditelja. Vlada meni, da bo na ta način onemogočila vsako propagandistično delovanje te misije. Ruska vlada do sedaj ni hotela pristati na kako spremembo pogodbe. Zunanji minister Mihailokopulos je obvestil rusko vlado s posebno noto, da bo nova pogodba do 17. februarja predložena zbornici v ratifikacijo. Gotovo je, da bo pogodba ratificirana, ker bi sicer sploh ne obstojala in bi morala grška vlada po prej omenjenem roku izvajati vse posledice.

Zanimiva arheološka razkritja v Mali Aziji

Člani Avstrijskega arheološkega zavoda so po trudopnem delu, ki je bilo med vojno prekinjeno, razkrili v Mali Aziji obširno pokopališče iz petega stoletja po Kristusu. Pokopališče je zgrajeno v skalnati votlini in sega do pet nadstropij visoko. Na pokopališču so našli nad 500 posameznih grobov, ki pa so bili ponovno uporabljeni. V hodniku, zgrajenem v stilu katakomb, pod pokopališčem cerkvi, so našli tudi grobove »sedmih mladeničev«, dvorjanov cesarja Decija (v III. stoletju), ki so po sporočilu legende prestopili v krščansko vero in jih je dal zato cesar žive zazidati. Kakor pravi legenda, so leta 452. slučajno razdrli oni zid ter so našli mladeniče še vedno žive, toda so kmalu nato umrli. Nad njihovimi grobovi je cesar Teodozij zgradil razkrito pokopališče.

Raziskovalci so dalje razkrili velik del slavne Janezove cerkve na griču Alaslouki, ki jo je zgradil cesar Justinijan v VI. stoletju po Kristusu nad grobom Janeza Bogoslovca, ki je morda istoveten z apostolom Janezom. V plasteh pod to cerkvijo so razkrili še več starejših cerkev.

V bližini teh najdb so odkrili veliko kopališko napravo, ki so jo pomotoma smatrali za palačo rimskega upravitelja v Mali Aziji. Kurilne naprave in prostori za kotle so ostali popolnoma nepoškodovani. Na vzhodni strani tega poslopja so našli podstavke stebrišč, katerega se je držala manjša dvorana s cesarskim svetiščem. Ta dvorana je iz marmora in bogato okrašena s skulpturami, kipi in reliefi. Med njimi je najvažnejši Ikarov relief. Med kipi je slavna Vesta Giustiniani, glava tako zvane Aspasije.

Poleg tega prostora so našli marmornato javno stranišče s kanalizacijo, sedeži iz marmora in pokrovi iz lončevine. Bolj na jugu so odkrili več sarkofagov in spodnje dele nekega templja, ki izvira najbrž iz časa Heraklita.

Borzna poročila.

INOZEMSKA BORZE.

Curl: Beograd 9.13, Pariz 20.3925, London 25.2875, Milan 27.45, Newyork 519.05, Berlin 123.46, Praha 15.38, Dunaj 73.4. Ljubljanska in zagrebška borza danes nista poslovali.

Nemške šole v ljubljanski oblasti

Prosvetni minister dr. Kumanudi je dne 25. novembra l. 1927. izdal naredbo, po kateri se ima v okrajih ljubljanske oblasti, kjer žive nemške manjšine, upoštevati pri vpisovanju šolskih otrok v nemške osnovne šole njihova narodnost, jezik, ki ga govorijo, in volja staršev. Razen tega je odredil, naj se na šolah v Nemški Loki ter v Morovcu v kočevskem okraju in v Planini v črnorajskem okraju odprejo na tamošnjih osnovnih šolah nemške paralele pod pogojem, da se v njih poučuje državni jezik kot učni predmet in se mladina vzgaja v narodnem in državnem duhu.

Višji šolski svet je z odlokom od 15. decembra to sporočil pristojnim sreskim poglavarstvom v Kočevju in Črnorajcu, da izvedejo ministrsko naredbo. V posebnem članku »Gottscheer Zeitung« je nemški oblastni poslanec, župnik Eppich navedel omenjeno ministrsko naredbo kot poseben uspeh prizadevanj klerikalnega poslanca Skulja, kar ponatiskuje tudi »Cillier Zeitung«, ki se sedaj zavzema za to, naj se enaka naredba izda tudi za mariborsko oblast.

Beležimo to v znak velike naklonjenosti sedanje vlade in vladnih strank napram Nemcem v času, ko se pod pretezo »štedenja« zapirajo in reducirajo slovenske šole.

Iz ljubljanske kronike

Ljubljana v znamenju predpusta. — Drobiž policijske kronike.

Z vso hitrostjo se je v Ljubljani začelo razvijati predpustno rajanje. Po raznih plesnih šolah pleše najmoderneje plese mlada in stara Ljubljana, a tudi na stare plesne ne pozabljajo. Vrše se tudi že domači plesi ali »bale«. Gostilničarji po predmestjih prirejajo običajne predpustne bale, ker je sedaj zanje še ugodna sezona, dokler finančni minister ne odobri nove oblastne takse na domače zabave in plesu. V predmestnih gostilnah tudi pridno ponujajo domače kolone. V kriminalno-policijskem pogledu je Ljubljana prve predpustne dni še precej solidna. Ni nikakih večjih kriminalnih senzacij. Tatovi, tolčariji in svedrovi mirujejo. Le mali tatitci so na poslu.

Ljubljanci so pa veliki nasprotniki prohibicije. Posebna kontrola mladih bojevnikov proti alkoholu je baje ugotovila, koliko ljudi je bilo na Silvestrovo in na novo leto leta dan pijanih. Bojevnik so prekontroirali vse ljubljanske gostilne ter našli nad 500 več ali manj pijanih oseb obojega spola. To je za Ljubljano prav čedno število.

★ Policija je včeraj zaprla neko mlado 16-letno brezposelno deklico, ki se je klatila po kolozih in skednjih. Aretirana sta bila tudi dva uzumoviča in neki pijanec, ker se je na Dunajski cesti pri belem dnevu zelo nedostojno vedel tako, da so se mimoidoči zgražali.

Danes okoli 8. zjutraj se je v Dalmatinski ulici zgrudil na tla neki mož. V bližini hotela Štrukelj mu je prišlo slabo. Baje ga je prijel srčni krč. Na Marilinem trgu službojuči stražnik je bil o nesreči obveščen ter ga je odpeljal na glavno policijsko stražnico, kjer so mu nudili prvo pomoč tako, da se je kmalu zavelel. Pri padcu se je nekoliko poškodoval na glavi.

Ob pondeljkih, ko pripeljejo bizoviske perice raznim ljubljanskim strankam oprano perilo, imajo tatovi perila prav ugodno priliko, da kje z vozička zmaknejo kak zavoj perila. Neznani tat, ki je šel okoli 10. dopoldne mimo Kavčičeve pekarije v Gradišču, je opazil, da stoji v veži voziček perila. Smuknil je urnih krač v vežo ter perilo Bizakovi odnesel večji zavoj perila. Bizakovka trpi približno 400 Din škode.

Koliko pokade v Nemčiji

Po vojni pokadijo v Nemčiji dva in polkrat več cigaret kakor so jih pokadili pred vojno. Dojem so l. 1913. pokadili v vsej Nemčiji 19 milijard cigaret, so v zadnjih letih spremenili v dim po 30 milijard cigaret. Središče za fabrikanje cigaret je v Drazdahnu, koder zalaga samo en koncern cigaretne tvornice 40% celokupnih nemških kadilcev. Po zaslugi ogromne reklame tovarn za cigarete so vedno najbolj priljubljene najnovejšje vrste cigaret, dočim za stare vrste zanimanje kmalu pade, čeprav so dobre in čisto boljše od novih. Kakor zatrjujejo strokovnjaki, uporabljajo za nemške cigarete najvredno najboljši tobak, ki prihaja večinoma iz Grške.

Poraba cigar je po vojni v splošnem občutno padla, pač pa se je znatno dvignila poraba voljnega konzum tobaka za pipe se je med vojno zelo razširil, po vojni pa zopet popustil, kakor hitro je bilo dovolj cigar in cigaret v prometu. Kratka pipa se je ohranila, dolga pa je v modi le še v podeželskih krajih.

Občni zbor Zveze državnih nameščenцев za Slovenijo

Zanimivo poročilo tajnika g. Bekša. — Ostra kritika glavnega Saveza. — Proti korupciji. — Zahteva po depolitizaciji uradništva.

Ljubljana, 9. januarja.

V novi dvorani hotela »Union« se je večeraj dopoldne vršil nad tri ure trajajoči občni zbor Zveze državnih nameščenцев za Slovenijo, ki je bil razmeroma slabo obiskan ter je postal v splošnem jasno sliko o materijalnem in socialnem položaju državnega uradništva. Mesto predsednika Zveze je zbor otvoril in vodil I. podpredsednik, vpokojeni rač. svetnik g. Fran Svetek, ki se je v pozdravnem govoru med drugim zahvalil g. dr. Josipu Ferjančiču za njegovo intenzivno sodelovanje pri sestavi Zvezinih pravil in g. dr. Stegnšku za sodelovanje pri sestavi načrta o odnosu predlogov za izpremembo sedanjega uradniškega zakona.

TAJNIŠKO POROČILO.

Tajnik g. Joža Bekš je podal izčrpno poročilo o delovanju Zveze od 25. septembra lanskega leta, ko se je vršil izredni občni zbor, do konca leta. Zvezni odbor je posvečal največ pozornosti stalnosti državnih uradnikov, ureditvi službenih prejemkov na način, ki bo paraliziral draginjo, zagotovitvi stanovanske zaščite za državne nameščenцев, poglobitvi organizacije državnih uradnikov in nje razširjenju na vse pokrajine. Zveza je posvečala vso pozornost novemu zakonskemu načrtu glede izpremembe uradniškega zakona. Novi načrt je bil nesprejemljiv ter ga je končno vlada umaknila. Posebna komisija Zveze je izdala obširen elaborat za izboljšanje materijalnega in socialnega položaja državnih uradnikov ter ga doposlala poslanecem in drugim merodajnim faktorjem. Zainteresirane so bile tudi vse slovenske politične stranke, od katerih je doslej zagotovila svojo moralno podporo samo SDS po narodnem poslancu g. dr. Kramerju.

POLOŽAJ VPOKOJENCEV.

Obširneje se je nato tajnik dotaknil vprašanja ureditve prejemkov državnih vpokojencev. Ugotovil je, da je zelo krivično postopanje napram orožniškim vpokojencem, ki prejemajo pokojnino in ki znaša mesečno 270 do 280 Din. Čeprav so bile ostali državnim nameščenćem urejene i. 1924 draginjske doklade, so ostale te za orožnike neizpremenjene. Nastalo pa je tudi absurdno stanje, da prejemajo ti isti orožniki, ki so bili vpokojeni pred letom 1922, višje doklade kot vpokojenci po tem letu. Najboljše med vpokojenci pa so provizionisti, bivši delavci in delavke tobakne tovarne, ki prejemajo po 35 težkem delu mesečno 207,50 Din pokojnine.

Tajnik je nato poročal o ustanovitvi novega pokojniškega fonda in o stanovanjskem vprašanju, zavračajoč trditve predsednika Društva hišnih posestnikov na nekem zborovanju, da se je 1. novembra 1927 pobotalo s hišnimi posestniki 95% najemnikov. Ta trditev je, če že ni netočna, povsem depaširana, ker se je to pobotanje doseglo pod priškom novega zakona.

Omenjajoč nato brezplačno lečenje državnih uradnikov po oblastnih bolnicah, akcijo z a gradnjo »Uradniškega doma« v Ljubljani, regulacijo sodniških plač in reorganizacijo Zveze je tajnik opozoril tudi na razmere na ljubljanskem živilskem trgu. Zveza je s posebno vlogo na mestni magistrat o odnosu vladnega komisarja ožigosala neznosne razmere na živilskem trgu. Prihodnji odbor naj bi v zvezi z drugimi organizacijami pričel akcijo, da se odpravijo oduške cene najskromnejših živilskih potrebščin.

Končno je kritiziral postopanje Glavnega odbora, ki niti ne odgovarja Zvezi na dopise in razne važne zadeve. Glavni Savez ni poskrbel niti za prepotrebno reorganizacijo državnih nameščenćev, niti ni organiziral uradništva po drugih pokrajinah, zlasti ne v Črni gori, v Južni Srbiji in Makedoniji. Ostro je žigosal korupcijo, ki se uvaža v Beogradu potom tak zvanega »Prosvetnega biroja«, ki vodi proti plačilu razne intervencije pri ministrih in prid uradništva.

STANJE ZVEZE.

Blagajnik g. Ignacij Rus je podal pregledno poročilo o materijalnem stanju Zveze. Omenil je med drugim, da je v Zvezi vključenih 30 organizacij s 7410 članov, izključena je bila le ena organizacija v Mariboru. V imenu revizorjev je predlagal g. Fran Rostan absolutorij staremu odboru. Sledila je zanimiva, mestoma zelo živahna debata. G. Martišek je v imenu poštarijev grajal slabo udeležbo od strani ljubljanskega uradništva in ugotovil, da mnoge organizacije sploh niso poslane svojih delegatov na občni zbor. Zahteval je obvezno organiziranje vseh uradnikov.

NEVARNOST ZNIŽANJA DRAGINJSKIH DOKLAD.

Neki podeželski delegat je med splošno napetostjo opozoril na veliko nevarnost znižanja osebnih draginjskih doklad. Prejel je privatne informacije iz Beograda, da namerava finančni minister s 1. aprilom letos, ko stopi v veljavo nov državni proračun, odtegniti 15% osebnih draginjskih doklad. Tajnik g. Bekš je k temu pripomnil, da Zveza oficijelno o tem še ni obveščena. Delegat g. dr. Stegnšek je pojasnjeval razmere v Glavnem Savezu v Beogradu naglašujoč, da Savez nima niti društvenega lokala in da je Savezni tajnik z delom preobremenjen. Pokrajinske organizacije bi po morale tudi redno plačevati prispevke. Občni zbor je nato sprejel njegove štiri predloge glede poglobitve organizacije in plačevanja prispevkov Savezu. Zatem je podelil absolutorij staremu od-

boru. Sprejeti so bili še nekateri drugi formalni predlogi, na kar je med vzhodnim odobravanjem vladni svetnik g. dr. Ogrin utemeljeval resolucije glede

DEPOLITIZACIJE URADNIŠTVA.

Omenil je med drugim, da se položaj prečasnega uradništva kljub naporom Zveze ni izboljšal, marveč še poslabšal. Glavni vzrok je v tem, ker uradništvo ne nastopa enotno. Ostraniti je treba »dualizem« (razliko) med prečasnimi in srbijanskimi uradniki. V srbijanskim pokrajinah je uradništvo nevalificirano in odvisno od vsakokratne vlade. Zato se ne čuti kot organ države, marveč kot organ vsakokratnega sistema. Za stanovske interese pa srbijansko uradništvo nima smisla, ker je boljše situirano. Odpraviti je treba korupcijo in zlasti zloglasni »zaradni sistem«.

Z višarnim odobravanjem je nato občni zbor sprejel tri njegove resolucije, ki se glase:

I. Vlada in Narodna skupščina se nujno pozivata, da izvedeta popolno reorganizacijo državne uprave v vzhodnih in južnih delih države. Ta naj obsega: a) odstranitev nevalificiranega uradstva, ki ga je nadomestiti s strokovno izvežbanim in moralno neoporečnim; b) depolitizacijo državne uprave v teh pokrajinah. Nobeni politični stranki ne smejo biti državni uradi in nameščenci na razpolago za agitacijo in v pomoč, tako da opravljajo ti le službo kot državni organi po zakonu in vesti. c) Stalnost državnih uradnikov ne glede na menjaje vlad.

II. Sistem zarade je odpraviti. V doseg tega cilja naj dela na izpremembenitalitete. Oni, ki zarado daje in uradnik, ki jo prejme, naj se najstrožje kaznujeta ne glede na strankarsko pripadnost.

III. Občni zbor Zveze prosi, naj se vlada in Narodna skupščina energično zavzameta za odpravo vseh teh nedostatkov, ker bi to služilo politični in gospodarski konsolidaciji v notranjosti in povečanju kredita na zunanji.

Predlagatelj resolucije je z obžalovanjem omenil, da se je pričela tudi pri nas v Sloveniji že prikrita »zarada« in če se zaradni sistem ne odpravi, bo tudi slovensko uradništvo kmalu na slabem glasu. Apelira na gospodarske in druge merodajne faktorje, da preprečijo to nevarnost.

Končno so se vršile volitve, pri katerih so bili ponovno izvoljeni stari člani odbora, le namesto g. Josipa Pirca je bil pozvan v odbor finančni tajnik g. Fran Mahkovec kot zastopni mariborske okrožne organizacije.

Prevzem Kranjske hranilnice

V soboto 7. t. m. je oblastni odbor ljubljanske oblastne samouprave prevzel Kranjsko hranilnico, ki je s tem dnem pričela posloovati kot oblastni hipotekarni zavod.

Po statutu, ki ga je ljubljanska oblastna skupščina sklenila dne 21. junija l. 1927, obstoji novi upravni odbor Kranjske hranilnice iz sedmih članov. V smislu pooblastila oblastne skupščine je oblastni odbor imenoval v upravni odbor: obl. posl. in tovarnarja Ivana Avseneka v Ljubljani, ravnatelja Jugoslovske tiskarne Karla Čeca, župnika Fr. Finžgarja, odvetnika dr. Vladimira Ravniharja, odvetnika dr. Friderika Lukmana, obl. posl. Gabrijela Oblaka iz Dol. Logatca in župana Vinka Resmana iz Radovljice. V nadzorni odbor so imenovali: prof. Bogumil Remec, odvetnik dr. Ivo Česnik iz Novega mesta, dekan Ant. Skubic iz Ribnice ter špediter Raimund Razinger iz Ljubljane. Upravni odbor je izvolil za predsednika Ivana Avseneka, za podpredsednika pa Karla Čeca.

V novem vodstvu Kranjske hranilnice ni nobnega naprednjaka. Ugotavljamo to brez komentarja.

Praznovanje kraljičinega rojstnega dne v Ljubljani

Danes je Ljubljana na svečan način praznovala rojstni dan kraljice Marije kot državni praznik. Ljubljanski hišni posestniki, državni in drugi uradi, kakor tudi javne korporacije, so že večeraj dopoldne razobesili državne, odnosno narodne zastave. S hiš vzhajajo povsod skoraj nove zastave, dočim so prva leta običajne stare in zamazane že povsod izginile. Sredi je baterija artiljerijskega polka oddala na čast kraljičinega rojstnega dne z Grada 9 topovskih strel. Proti jutru so zopet doneli topovski streli. Danes zjutraj so bile po vseh cerkvah maše, katerim je prisostvovala šolska mladina.

Ob 9. dopoldne je bila slovesna služba božja v pravoslavni kapeletu na Taboru, katero so prisostvovali predstavniki civilnih in vojaških oblasti. Med božjo službo, ki jo je opravil prota g. Janković, je svirala godba dravske divizije.

Ob 10. dopoldne je bila v stolni cerkvi sv. Nikolaja pontifikalna maša, ki jo je ob asistenci duhovščine namesto škofa celebriral stolni prota g. Andrej Kalan. Prisotni so bili med drugimi veliki župan g. dr. Fran Vodopivec, komandant dravske divizije general Kalafatović z oficirskim zborom in mnogimi rezervnimi oficirji, načelniki posameznih uradov, rektor univerze g. doktor Nachtigal, zastopniki samoupravnih oblasti, tako predsednik oblastnega odbora g. dr. Natlačen in vladni komisar mestne občine g. Mencinger z direktorjem g. dr. M. Zarnikom. Pred stolnico je stala častna stotinja 40 pešpolka v novih uniformah s čeladami. Med sviranjem državne himne je stolnica

izkazala generalu Kalafatoviću predpisano vojaško čast.

Ob 10. je bila tudi v protestantovski cerkvi služba božja, kateri so prisostvovali oficirji dravske intendanture, kakor tudi zastopnik velikega župana. Med božjo službo, ki jo je bilo z Gradu oddanih 21 strel. Ljubljanci so z največjo pazljivostjo šteli

Pisane zgodbe iz naših krajev

Atentat na občinskega beležnika. — Zopet težka železniška nesreča. — Krvav pretep radi drv. — Mladi razbojniki oropali starca.

Iz Broda na Savi poročajo, da je bil v Kobašu izvršen napad na občinskega beležnika Josipa Kulundžiča. Neznani atentator je ustrelil v beležnikovo spalnico. Kulundžiča ni bilo doma, v spalnici je bila samo njegova žena z dvema otrokoma. V hiši je nastala panika in prihiteli so orožniki, ki so začeli strel. Na cesti ni bilo ta čas nikogar. Orožniki so uvedli strogo preiskavo. Ko se je pozno v noči vrnil Kulundžič domov, je izjavil, da je bil strel namenjen njemu. Najbrž se je hotel kak domačin osvetiti. Osumljen je bil seljak Stjepan Beloševič, ki se je z beležnikom hudo spril zaradi lova. Beloševič je javno govoril, da se bo zaradi tega osvetil. Orožniki so vdrli v njegovo hišo in jo preiskali. V podstrešju so našli lovsko dvocevko, v hlevu v senu pa vojaško puško. Seljak je izjavil, da tega orožja nikoli ni rabil. V eni puški so pa opazili ostanke zgoraj omenjenega, kar pravi, da je bil iz nje izstreljen naboj. Preiskava je tudi dognala, da se odtisi čevljev pred beležnikovo hišo krijejo z Beloševičevimi čevlji. Seljak tudi ni mogel dokazati, kje je bil za časa atentata. Končno je Beloševič priznal, da je hotel beležnika umoriti in zato so ga izročili sodišču.

Včeraj zjutraj je zadel na kolodvoru v Černomeru osební vlak ob tovrni vlak in razneslo se po pretrane vesti o posledičnih nesrečah. Ves promet na tej progi je bil nekaj ur ustavljen. Štirje vagoni tovrnega vlaka so bili popolnoma uničeni. Debele osi in vsa ostala železnokonstrukcija je bila zvita in polomljena. Tudi tračnice na kraju nesreče so bile močno upognjene. Ob šestih je odšel osební vlak iz Zagreba proti Ljubljani. Pri kolodvoru v Černomeru vlak še ni vozil s polno brzi. V tistem hipu je privozil s stranske proge tovrni vlak in zadel v osební vlak. Železničarji trde, da je bil dan signal, da glavna proga ni prosta in ga vlakovodja osebnega vlaka zaradi goste megle ni videl. Čudno je, da uradnik črnomerskega kolodvora ni poskrbel, da bi bila glavna proga prosta, ko je vedel, da v tem času pride redni osební vlak iz Zagreba. Lokomotiva osebnega vlaka se je zarila v prvi tovrni vagon natovorjen z ogljem in ga popolnoma raztrgala. Radi strahovitega udara sta bila uničena še dva vagona, četrti je bil pa le deloma poškodovan. Precej je poškodovana tudi lokomotiva osebnega vlaka. K sreči pri karambolu ni eksplodiral parni kotel in ni bilo človeških žrtev. Med potniki osebnega vlaka je nastala velika panika, v kateri je

strela in so že mislili, da bo oddanih več strel in da so na dvoru doživeli razdostni dogodek. V državnih, kakor tudi v uradih avtonomnih in drugih korporacij je delo počivalo. Vse šole so imele prosto. Za večer je napovedana bakljada z godbo dravske divizije, ki bo korakala po glavnih ulicah mesta.

bilo nekaj potnikov lažje poškodovanih. Po trudopolnem delu so železničarji očistili progo in je bil ob 10. zopet vpostavljen redni promet. Materijalna škoda je precejšnja.

Seljak Salih Kojtežević iz Bukovskega pri Bos. Krupi je dobil dovoljenje, da sme sekati v nekem drž. gozdu. Dovoljenje za sekanje drv v istem gozdu sta dobila tudi brata Hus in Alija Kojtežević. Nekega dne sta opazila, da jima je nekdo odnesel posekane veje in osumila sta Salih in njegovega sina Ahmeda. Zvečer sta se vrnila v vas in oborožena s sekira sta odšla pred Salihovo hišo. Ta je sedel z družino pri večerji. Pozvala sta Ahmeda naj pride iz hiše. Ahmed je pa izvalica povabil v hišo k večerji. Alija je odgovoril, da ne utegne v hišo. Nato je Ahmed stopil iz hiše in brata Kojtežević sta ga vprašala, kako si je upal odnesti njune veje. Ahmed je zatrjeval, da ni odnesel vej. Tedaj ga je Alija udaril s sekiro po glavi, da se je zgrudil nezavesten na tla. V tem hipu je prišel iz hiše tudi Ahmedov oče Salih. Tudi njega sta podivjana brata napadla s sekiro in ga tako pretepla, da je naslednji dan umrl. Kojteževića sta pretepla še ostale domače, razen 100letnega deda, ki se je skril na podstrešju. Huso in Alija sta bila obsojena vsak na 5 let težke ječe.

V Buliču pri Jatrebarskem živi 77-letni starček Janko Badovinac. Vso zimo je hranil v svoji kleti pri vasi Kamenice dobro vino. Na novega leta dan se je grel ob pečki v kleti, kjer so ga presenetili trije mladeniči. Dva sta imela obraz ovit s cunjjo, v tretjem je pa starček spoznal Marka Magovca iz Kamenice. Vsi trije so navalili na ubogeza starčka, ki je kljub svoji visoki starosti še močan in živah. Dva sta ga držala za roke, tretji je pa iskal denar po žepih. Starček se je obupno branil, vendar so mu moči pošle in razbojniki so ga pritisnili k razbeljeni železni peči, da se je od opeklin po hrstu in levi roki onesvestil. Razbojniki so nato vdrli v klet, se napili in pobegnili. Starček se je kmalu zavedel in strgal raz sebe gorečo obleko. Privlekel se je mukoma do prve sosedne Mare Gorincec, ki je orožnike obvestila o strašnem zločinu. Starček vnuh je odpejal težko ranjenega Badovinca v bolnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Razbojniki so našli pri njem samo 18 Din. Osumljena sta 19letna Marko Magovec in Dako Krajačič, za tretjega pa še ne ve. Starček je dobil težke opekline in ni upanja, da bi okrevale.

ložen, ki pa je bil tem boljši v igri. Zbori in orkester so bili prav dobri. Tudi nova inscenacija je lepa in je uzajala.

Sobotna operna predstava »Hoffmannovi pripovedke« s 4 gosti in dobitkami je bila odvedana, ker ni dospel g. Križal. Zakaj ne, uprava ni naznanila. Vsekakor je večini prememb v zadnjih urah že več kot preveč; človek že nikoli ne ve, ali se napovedana operna ali dramska predstava sploh vrši. V poslednjem času so itak predstave slabo obiskane; s takimi presečenji pa se publika naravno distigira in odbija. Ako ni bilo v Ljubljano g. Križala, bi bil predstavo Hoffmannovo lahko omogočil Rumpol, ki je basovski partije že pel. Ako pa ne morda tudi g. Rumpol bolan, česar ne vemo, bi se našel morda v Zagrebu še kak basist, ki bi bil vsakoč, ako g. Betetto ni bil na razpolago. Neprestane izpremembe in odpovedi repertoarja se morajo nehati, sicer ostane končno gledališče brez poslušalcev.

Včeraj dopoldne so dali kot ljudsko predstavo z nizkimi cenami »Rigoletto«. Gledališče je bilo na pol prazno. Predstava se je začela prepozno in nenavadno apatično; splošna zbor sploh ni igral, ignoriral je voljo do ter se šele zavedel, ko je nastopil Rigoletto. Ljudstvo hoče pevce razumeti, a g. Holodkov in g. Davidova sta pela ruski. Ljudstvo zato seveda ni moglo biti zadovoljno. Tudi to se mora nehati, da domači pevci in pevke ne po slovenski. Izvrsten je bil Betetto in prav dobro se je držal g. Kovač. Po drugem aktu pa je bilo meni dolgočasne predstave dovolj.

Fr. G.

»Ga. Dana Gollja-Koblerjeva je slovenska umetnica najlepšega slovesa, ki z vso vmezo goji tudi samostojne koncertne nastope. To dokazuje cela vrsta njenih dosedanjih klavirskih koncertov, kakor tudi drugi njeni koncertni nastopi. Za svoj ponedeljski koncert si je izbrala sledeči program: Vincent d'Indy: Sonata v treh stavkih. Marij Kogoj: Andantino cantabile. Stanek Premr: Tema z varijacijami. L. M. Škerjanc: 4 klavirske skladbe in Janko Ravnik: Grande valse caracteristique. Po odmoru pa Skrijabin: 4 preludiji in Poeme satanique ter Bakikirev: Islamov, orientalska fantazija. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni. Cene navadne koncertne.

Operni repertoar. Gostovanje Josipa Križaja v »Hoffmannovi pripovedke«. V torek 10. t. m. se izvalja v operi Offenbachova fantazična opera »Hoffmannovi pripovedke«, pri kateri nastopi kot debutantka v vlogi Giulietta g. Čadeževa, katere je z uspehom že nastopala na raznih koncertih in drugih prireditvah. V vlogi demona (Lindorf, Coppellius, Dappertutto, Mirakel) nastopi to pot kot gost g. J. Križal iz Zagreba. Ostale partije izvajajo g. Popovičeva, Majdičeva, Medvedova in gđa. Španova ter g. Banovec, Mohorič, Janko, Rus, J. Perko, Rus F. Predstava je za izven abonma pri znižanih cenah.

Koncert pevkega zbora ljubljanskih akademikov. Svet slušateljev ljubljanske univerze

priredi v četrtek dne 12. januarja 1928 ob 20. uri v veliki dvorani hotela Union, koncert, na katerem sodelujejo poleg akademskega pevkega zbora pod vodstvom g. Franceta Marolta še konservatoristi Karel Rupel (vijolna), Marjan Rus (bas), Pavel Sivc (klavir). Akademski zbor pole 6 slovenskih zborov, kompozicije Amadiča, Foersterja, Mirka, Pavliča, Ravnika in Risto Savina, dalje 4 narodne pesmice v obdelavi Emla Adamiča in Franca Marolta. Violinist Karel Rupel zaigra Spomin na Moskvu Henrika Wienawskega in Uspavanko Jaroslava Kričke. G. Rus pa zapoje Grečianovo Ujetnika in Rahmaninov: Gospod je vstal. Rupa in Rusa spremlja na klaviru g. Pavel Sivc. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

Za sobotno operno predstavo »Hoffmannove pripovedke« kupljene vstopnice veljajo za torek 10. t. m.

Beleznica

KOLEDAR.

Danes: Ponedeljek, 9. januarja 1927; katoličani: Julijan; pravoslavni: 27. decembra.

Jutri: Torek, 10. januarja 1927; katoličani: Pavel; pravoslavni: 28. decembra, 20. muč.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matice: »Pikantni škandalčki«. Kino Dvor: »Sveti Frančišek«. Koncert Dane Kobler-Golljeve ob 20. v dvorani Filharmonične družbe.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Ramor, Miklošičeva cesta; Trnkoczy, Mestni trg.

Šport

VČERAŠNJE NOGOMETNE TEKME.

LISABONA: Španija—Portugalska 2 : 2 (1 : 1). CURIH: Slavija (Praga)—Grashoppers 4 : 1 (1 : 0).

KAIRO: F. T. C. (Budimpešta)—Kairo repr. 2 : 1.

ATENE: III. okraj (Budimpešta)—Evois 4 : 1.

III. okraj—Katalinarnos 3 : 2 (1 : 1).

BRUSELJ: Avstrija—Belgija 2 : 1. Zaslužena zmaga Avstrije, ki je bila daleko boljše moštvo. Avstrija je nastopila v sledeči postavi: Franzl (Admiral), Rainer (Vienna), Blum (Vienna), Schneider (Austria), Hoffmann (Vienna), Geyer (Austria), Ekl (Slovan), Gschweid (Vienna), Hierländer (W. A. C.), Walzhofer (W. A. C.), Wessely (Rapid).

Občni zbor kolesarske litrije. Dne 6. t. m. se je vršil XV. redni klubski občni zbor kol. litrije ob polnoštevili udeležbi članstva. Po otvoritvenem govoru predsednika g. Rud. Zalokarja je podal društveni tajnik g. Pavle Pele obširno in izčrpno poročilo o klubovem delovanju v pretekli sezoni. Iz blagajniškega poročila g. Bricejina je razvidno, da ima klub koncem leta 1927 gotovine Din 318,—. Občni zbor je izrekel celemu odboru absolutorij, nakar je bil nato soglasno izvoljen sledeči odbor: Predsednik Rudolf Zalokar, podpredsednik Fran Ogrin, tajnik Adolf Bar, namestnik: Ivan Podboj, blagajnik Iv. Bricej, gospodar Josip Bernot, odbornika Siard in Jontes, namestnika Mrzlikar in Reboj, preglednika računov Porenta in Simenc, kapetan kolesarjev Jos. Šolar, namestnik Makso Peršin, kapetan motociklistov Mirko Prosek, namestnik Jontes. Občni zbor je soglasno sklenil letos proslaviti 15letnico obstanka kluba in priredi povodom proslave dne 19. avgusta t. l. veliko mednarodno kolesarsko in motociklistično dirko.

Gospodarstvo

Proti centralizaciji dobav

7. t. m. se je vršil v posvetovalnici zagrebske trgovsko-obrtniške zbornice sestanek zastopnikov zbornice za TOI v Ljubljani, zagrebske trgovsko-obrtniške zbornice, Zveze industrijev in Gremija trgovcev v Ljubljani ter Saveza industrijev in Saveza trgovcev v Zagrebu, na katerem se je razpravljalo o težkem položaju, ki je nastal za domače producente in trgovce v Sloveniji in na Hrvaškem vsled centralizacije vseh dobav za državne železnice. Zastopniki omenjenih gospodarskih korporacij so sklenili energično protestirati proti tozadevnim členom uredbe o organizaciji prometnega ministristva in prometne službe.

V teh členih je določeno, da mora generalna direkcija državnih železnic sama nabavljati ves material za železnice tako, da poide železniške direkcije ne morejo več razpisati licitacij za dobave v lastne potrebe. Zastopniki omenjenih gospodarskih korporacij, smatrajo, da pomeni ta uredba veliko škodo železnici upravo in za gospodarstvo vseh krajev izvenših Beograd. Zato zahtevajo, da se tozadevni členi spreminijo v toliko, da bodo mogli tudi v bodoče železniške direkcije nabavljati v lastnem delokrogu material samostojno. Preko zagrebske trgovsko-obrtniške zbornice je bila poslana prometnemu, finančnemu in trgovinskemu ministru, predsedniku ministrskega sveta, vsem poslaniškim klubom in vsem zainteresiranim gospodarskim organizacijam obširna spomenica, v kateri je podrobno pojasnjeno, zakaj je treba uredbo o organizaciji prometne službe spreminiti tako, da se izključi centralizacija dobav.

—Z Državni dohodki. Direkcija državnega računovodstva je objavila statistične podatke o državnih dohodkih v prvih štirih mesecih proračunskega leta. Od aprila do julija so znašali državni dohodki 3.057.972,286 Din, dočim je bilo v proračunu določeno 3.825.856,566 Din tako, da znaša primanjkljaj 767.884,380 Din ali 21%. Največji primanjkljaj je pri prometu in sicer 322 milijonov 199.946 Din, kar je tembolj čudno, ker je znano, da so železniške tarife pri nas razmeroma zelo visoke.

—Stanje Narodne banke. Od zadnjega izkaza so se v stanju Narodne banke znatno izpremenile sledeče postavke: posojila so se znižala za 108.200.000, državne terjatve za 163 milijonov 500.000, obtok novčanic je narasel za 63.500.000 Din.

—Z Francija uvede zlato valuto. Po poročilih iz Pariza namerava Francija uvesti zlato valuto. Francoska Narodna banka je kupila v ta namen v Newyorku za 10 milijonov dolarjev zlata. Prvo pošiljatev zlata so v petek pripeljali s parnikom »Rocheambeau« v pristanišče Le Havre, od tod pa z vlakom v Pariz. Zlato je bilo nabavljeno v 194 hrastovih zabojih in je tehtalo z lažjo vred 20 ton. Francoski denarni trg pride pod uradno kontrolo. Stabilizacija valute se bo izvršila na ta način, da bo Narodna banka dajala smernice denarnemu trgu. Uvedba zlate valute pomeni največji uspeh Poincarejeve gospodarske politike.

Dnevne vesti.

— **Odlikovanje.** Prezident Masaryk je odlikoval znano gledališko umetnico Marijo Ružičkovo - Strozzi jevo povodom 60-letnice njenega umetniškega delovanja z redom Belega leva. Strozzi jeva je bila rojena leta 1850. v Moravskem in je nastopala v Narodnem Divadlu v Pragi, kjer so ji nudili zavetilstvo v rodbini znanega češkega revolucionarja - pesnika in politika J. Friča — Z redom Sv. Save IV. stopnje je odlikovan češki pisatelj inženjer Jos. Raša iz Pardubice. Češkoslovenska obel v Beogradu, pri kateri je odlikovanec v svoji mladosti več let sodeloval, ga je izvolila na zadnjem običnem zboru za častnega člana.

— **Nov francoski vojaški atašea v Beogradu.** Za francoskega vojaškega atašea v Beogradu je imenovan poveljnik 150. francoskega pešpolka polkovnik generalštaba Rozet, ki je bil kot častnik francoske vojaške misije v Pragi več let načelnik operacijskega oddelka češkoslovaškega generalnega štaba. Kot tak je sodeloval tudi pri češkoslovaško - jugoslovenski vojaški konvenciji.

— **Protesti proti davčni neenakosti se množe.** Včeraj sta se vršila v Zagrebu dva protestna shoda proti davčni neenakosti, odnosno nezgodnim davčnim bremenom. V kinu Music - Hall je zboroval hrvatski blok, v kinu Apolo pa privatni nameščenci. Na protestnem shodu hrvatskega bloka so govorili poslanci dr. Trumbić, dr. Pavelić in dr. Bazala ter občastni poslanec Krčević in Javor. Vsi govorniki so ožigali davčno politiko in zahtevali, naj valja čim prej omogočiti izenačenje davkov. Govorniki so protestirali tudi proti novim oblastnim davščinam in proti nameravam ukinutvi nekaterih fakultet. Sprejeta je bila resolucija, v kateri hrvatski blok energično zahteva, da se davki izenačijo, da občastna skupščina prekliče uvedbo novih davščin in da se črta zloglasni člen 44. novega finančnega zakona. Tudi privatni nameščenci so protestirali proti nezgodnim davkom in zahtevali ureditev delovnega časa glede na veliko brezposelnost. Tudi v Subotici in v Somboru so se vršili včeraj protestni shodi raznih gospodarskih organizacij, na katerih je prebivalstvo energično protestiralo proti neenakemu obdavčevanju. Govorniki so zahtevali, da mora priti zakon o izenačenju davkov čim prej pred Narodno skupščino.

— **V naše državljanstvo je sprejel ruski emigrant baron Vladimir Knorring,** ki je služboval del časa v uradu ljubljanskega veleposelnika. Z novim letom se je preselil v Francijo, kjer so mu predložili v ameriškem penzionatu za onemogle in stare ruske emigrante blizu Pariza mesto pomočnika-upravnika. Baron Knorring je zavzemal svojčas na ruskem dvoru zelo važno mesto in je bil eden tistih redkih ruskih emigrantov, ki tudi v najtežjih časih ni obupal. Za časa svojega bivanja v Ljubljani je vodil tudi tretji tečaj francoskega krožka.

— **IV. Vinjski selem »Ljutomerčana«** v Središču ob Dravi se vrši dne 24. januarja 1928 ob 11. uri predpoludne v občinskih združni kleti in gornjih obsežnih prostorih te hiše, 20 minut od kolodvorja. Vinjskim kupcem se bodo zopet nudila najboljša vina slavnega Ljutomersko-oromoškega vinogorja vseh leg, vrhov in vrst. Posebno letos se izplača, da obiščete ta stari dobro vplavljeni vinjski selem, ker je lanskega kapljica res izborne kakovosti in se vam bo nudila najboljši pregled čez razpoložljive množine vinjskih sort od navedenega do najfinjšega blaga. Za polovično vožnjo je za druga že prosila. Za tople jedila in prostore bo izdatno preskrbljeno. Vozovi, oziroma sani na kolodvoru na razpolago. Obiščite torej sigurno vinjski selem v Središču. Cene bodo zmerne in blagu primerne kakor prejšnja leta, ko se je ta dan prodalo na tisoče hl Ljutomerskega vina.

— **Izseljeniški kongres.** Na inicijativno organizacijo izseljenikov v Zagrebu in v Splitu se bo vršil v februarju v Zagrebu izseljeniški kongres, na katerem se bo razpravljalo o vseh važnih problemih izseljevanja iz naše države.

— **Pozor, delavci in delavke!** Tretja številka Uradnega lista priobčuje v celoti navodila za volitve delavskih in nameščenjskih zaupnikov v podjetjih, ki spadajo pod zakon o zaščiti delavstva, in poslovnih odlovanju teh zaupnikov Posamezni kosi te za delavstvo jako važne številke se dobivajo, dokler zaloga ne pade, po 1 Din 50 p pri upravi Uradnega lista v Ljubljani.

— **Denar sežigajo.** V petek so sežigali v pečeh sarajevske električne centrale za 3½ milijona dinarjev papirnatega drobiža po 1, 0.50 in 0.25 Din, ki je bil lani vzet iz prometa.

— **Toplo vreme v Zagrebu.** Val izredno toplega vremena, ki smo ga imeli v Ljubljani v soboto, se je pomaknil včeraj nad Zagreb, kjer so imeli zjutraj 1.40. opoldne pa celo nad 11 stopinj nad ničlo.

— **Pustolovščine Slovence na otoku Braču.** V neki vasi na otoku Braču se je pojavil te dni podjeten slepar, ki se je izdal za lesnega veletrgovca Josipa Jerala iz Maribora. Mož si je hotel očividno privoščiti brezplačen izlet na našo riviero in zato je lagal prebivalcem dotične vasi, da je milijonar in da namerava nakupiti večje množine vina. Prišel je res na debelo kupovati in dobrodružni Dalmatinci so ga bogato pogostili. Živel je nekaj dni pri njih, jedel je in pil, končno jih je pa opeharil še za potne stroške do Dubrovnika, kamor jo je popihal, ko so mu postala tla prevročja.

— **Brat brata z nožem.** Včeraj popoldne je prišel v ljubljansko javno bolnico na kirurški oddelke 21letni drvar Janez Hribar, doma iz Spitališča pri Kamniku. Povedal je, da sta se z bratom Antonom v soboto proti večeru vračala iz gozda domov. Med potjo sta se sprla in brat Tone je v jezi pograbil nož ter Janeza sunil v desno oko tako močno, da bo kljub zdravniški opomoči najbrže na eno oko oslepel.

— **Poneverba.** Pri podjetju Dukič in drug v Trbovljah zaposleni ruski begunec Ivan Kramarenko je pred dnevi dvignil za dva svoja tovariša - delavca mezdno v skupnem znesku 1112 Din ter neznan kam pobegnil. Že večkrat predkaznovani Ljubljčan Maks Dolenc, star približno 24 let, je ukradel gostilničarju v St. Lovrencu pri Trebnjem 350 Din vredno kitaro. Najbrž se klavi kot »kak trubadur« po Dolenjskem in po gostilnah brenka na kitaro.

Iz Ljubljane

— **Prosvetni minister ne pride v Ljubljano.** Kakor nam poročajo iz Beograda, prosvetni minister dr. Kumanudi ni odpoval v Zagreb, kjer so ga pričakovali danes in torej tudi v Ljubljano ne pride. V Ljubljano bi moral prispeti jutri. Ogledati si je nameraval notranji stroj naše univerze in konferirati z njenimi predstavniki glede nameravane okrivne tehnike in medicinske fakultete. Najbrž je dr. Kumanudi kot beograjski župan zadržan v zvezi z radostnim dogodkom v kraljevi rodbini.

— **Reduta v cvetju,** ki sta jo priredila SK Ilirija in TKD. Atena, je bila ena najlepših prireditev letošnje predpusne sezone. Unionska dvorana je bila okusno dekorirana, vsa v zelenju, pod balkonom so visle srebrne košarice, napolnjene z umetnim španskim bezgom. Prireditve je bila zelo animirana. Posetili so jo med drugim veliki župan dr. Vodopivec, divizionar general Kalafatović, dvorna dama ga. Franja dr. Tavčarjeva, francoski konzul g. Richard, češki konzul dr. Resl, belgijski konzul g. Dular, vladni komisar g. Mencinger, predstavniki raznih uradov, trgovine in industrije in sportnih društev. Ples je otvoril sam predsednik Ilirije konzul g. Dular, na kar se je pod zvok Nagodetovega orkestra razvila animirana zabava s plesom. Posrečeni so bili tudi plesni intermezi skupine maskiranih plesalcev, ki so izvajali precizne in elegantne točke in plesne kompozicije, zlasti pa je ugalal solo nastop plesnega para ga. Stojkovičeve in g. Seuniga. Za zabavo je v odmorih skrbel tudi Cvirnov džezband - trio. Bufet je bil bogato založen, točila se je dobra kapljica. Prireditve je tako v moralnem, kakor materialnem pogledu dobro uspela.

— **Anton Podkrajšek 7. Danes** pokopljejo Antona Podkrajška, dolgoletnega vrtnarja in hišnika dr. Oražnevega domovanja na Zelenem hribu na Dolenjski cesti. Dr. Oražen je pokojnega zelo cenil vsled njegovega poštenja, pridnosti in vestnosti in zato je ostal varuh posestva tudi potem, ko je isto prešlo po smrti dr. Oražna glasom volila za ustanovo revnih medicincev. Pokojni je bil skromen, tih, poštena, blaga duša in vedno naprednega mišljenja. Bolezen ga je že par let priklenila na posteljo, da se revež ni mogel ganiti, a kljub temu je pri zadnjih oblastnih in občinskih volitvah poslal svojo soprogo k napredniaku s prošnjo, naj pridejo ponj, da stori svojo narodno dolžnost. Ginitivo je bilo videti, ko so bolnega moža nesli na volišče. Bodi mu lahka domača zemlja! Ge. soprogi in hčerki pa naše iskreno sožale!

— **Rdeči križ v Ljubljani.** V nedeljo 15. t. m. ob pol 10. uri popoldne se vrši v veliki dvorani Mestnega doma občni zbor krajevnih organizacij Rdečega križa v Ljubljani. Oblastni odbor RK je namreč vsled preobilice poslov sklenil izločiti funkcije krajevnega odbora in ustanovi radi tega poseben odbor za mesto Ljubljano. — Ob zaključku zborovanja se vrše ob 10. uri popoldne izpiti samaritanskega tečaja, ki ga je oblastni odbor RK vršil v zadnjih treh mesecih v Ljubljani. Udeležilo se je tega samaritanskega tečaja zelo veliko število, zlasti poklicnih in prostovoljnih ljubljanskih gasilcev. Ta prvi samaritanski tečaj se na preje omenjenem običnem zboru v pričo funkcionarjev RK in zastopnikov oblasti z javnim izpitom slovesno zaključijo.

— **Ji Pojasnilo.** Z ozirom na našo opazko glede odpovedi sobotne operne predstave objavljamo, da je dobila gledališka uprava šele v soboto 7. t. m. ob 12. uri popoldne iz Zagreba poročilo, da g. Josip Križar ta večer ne more peti v Ljubljani. Zato je bila odpoved mogoča šele v zadnjem trenutku. Ne zadene pa nikogar krivda, ako se mora pri sedanjem malem številu solistov večkrat v zadnjem momentu odpovedati predstava. Če pa kdo oboli, je nadomestilo dobiti le izven Ljubljane.

— **Ji Opozorjamo na današnji klavirski koncert ge. Dane Golia - Koblerjeve,** ki se vrši ob 20. uri v dvorani Filharmonične družbe. Ga. umetnica izvaja skladbe sledečih avtorjev: D' Indy, Kogoj, Premr, Škerjanc, Ravnik, Škrjabin in Balakirev. Izvrstna koncertna dela, v prvi vrsti skladbe domačih avtorjev in pa umetniški sloves, ki ga uživa ga. Golia - Koblerjeva, nam jamčijo za glasbeni užitek prvega reda. Prepričani smo, da bo smatrala naša koncertna publika kot svojo dolžnost, da poseti komorni koncert, na katerem je v tako odlični meri zastopana domača literatura. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

— **Ji Prevzem socialnih zavodov od oblastne skupščine.** Ljubljanski občastni odbor je v soboto prevzel v svojo upravo gluhonemnico, dečji dom v Šentpeterski vojašnici, dečji dom v Strelški ulici in vzgojevalnico v prisilni delavnici.

— **Ji Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana** vabi na predavanje, ki se bo vršilo v petek, dne 13. januarja ob 20. uri v lastnem družabnem lokalu na Kongresnem trgu št. 1 (2 nadstropje). Predaval bo g. ing. Alojz Hrovat o temi: Železnica Ormož — Ljutomer — Murska Sobota. Vabljeni so člani in vsi, ki se zanimajo.

— **Biserne ovratnice** so velika moda k plesnim in večernim toaletam. Velika izbira F. Čuden, Prešernova ul. 1.

— **Kristofič — Bučar:** Bluze, otroške obleke

— **Ji Sokolsko društvo v Štepanji vasi** ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 15. t. m. ob 2. uri popoldne v društveni telovadnici pri bratu Anžiču - Soržu. Radi sestave kandidatne liste za bodoči upravni odbor se sestane članstvo v petek dne 13. t. m. ob 8. uri zvečer v društveni sobi v Štepanji vasi. Zdravo! — Odbor.

— **Ji Koledovanje** na predvečer Sv. treh kraljev se je prav lepo obneslo. Ljubljanski mestni C. M. podružnici sta lahko zadovoljni in vse govori za to, da se udarj mači v Ljubljani vsaj ena prireditve v korist naših nacionalni obrambni družbi sv. Cirila in Metoda. Koledovanja so se udeležili mnogi narodno zavedni domoljubi. Večer so počastili s svojo prisotnostjo gg.: veliki župan dr. Vodopivec s soprogo, general Kalafatović s soprogo, general Vučković, mestni komisar Mencinger, dvorni svetnik in starosta Sokola Gangl, veliko višjih uradnikov, zastopani je bil posebno lepo trgovski in obrtni stan. Mladina je prišla na svoj račun ob blagoslajnih zvokih vojaške godbe.

— **Ji Iz tajništva ZKD Ljubljana.** Vsem našim društvom! Prosvetno ministrstvo, umetniški oddelke v Beogradu je z odlokom št. 4741 z dne 21. decembra 1927 izdalo ZKD Ljubljana overenje, da so vse gledališke predstave, katere priredi ZKD sama ali pa v njej včlanjena društva umetniškega značaja ter vsled tega v smislu tarifne postavke št. 99a zakona o takšah podvržene plačilu znižane t. j. 10% takse od vseh prodanih vstopnic. Opozarjamo naša društva, da se v bodoče pri davčnih uradih ob plačevanju takse za gledališke predstave sklicujejo na imenovani odlok in na svoje članstvo pri nas.

— **Ji Slovenskega ribarskega društva v Ljubljani** občni zbor bo v četrtek 12. januarja 1928 ob 20. v posebni sobi Ljubljanskega dvora.

— **Ji Nesreča pri telovadbi.** V telovadnici Narodnega doma si je včeraj pri telovadbi zlomil desno roko 20letni dijak obrtne šole Drago Kuhar. V telovadnici so mu nudili prvo pomoč, na kar so ga prepeljali v javno bolnico.

Iz Celja

— **C Rojstni dan kraljice Marije** se je v Celju praznoval s cerkvenimi bogoslužji. V farni cerkvi je bila ob 9. uri slovesna služba božja, v pravoslavni in evangelijski pa ob 10. uri. Povsod so prisostvovali zastopniki oblasti. Mesto je bilo v zastavah. So le so dan proslavile s šolskimi mašami.

— **C Predpust** se je v Celju že pričel živahno udeleževati. Prva predpusna prireditve je bil v četrtek 5. t. m. plesni venček trgovskih nastavlencev, drugi plesni venček pa so v soboto 7. t. m. priredili podoficirski celjske garnizije. Prireditvi sta se vršili v veliki dvorani Narodnega doma. Bili sta dobro obiskani in zelo zabavni. — Se za ta mesec, deloma za februar, je napovedanih več plesnih venčkov, tako da bo zabave v tem predpustu v Celju dovolj, če bo le tudi denarja.

— **C Pridige pri celjskih misijonarjih** so zadnje nedelje zelo zanimive. Ne mine ena pridiga, v kateri se ne bi gosposide zaletavali v »brezversko« časopisje, ki ga izdaja »Jutro«. Pravijo, da je to časopisje satanova taca, da pride v hiše, kjer se čita tako časopisje, prokletstvo itd. Obiskovalci cerkve zapuščajto isto z razočaranjem, saj je postala agitacijski lokal za klerikalno časopisje. Če naše časopisje žigosa pogubno politiko klerikalne stranke, je brezversko. Brezversko pa ni in katoliški veri prav nič ne škoduje, ako se naši klerikalci, ki imajo katoliško vero v zakupu, vežejo v Beogradu za največjimi frazaroni, srbskimi radikali. Naše časopisje pa se vključno grmenju iz prične vedno bolj širi, saj je to najboljša agitacija za njega. Je pač križ, če suboparni klerikalni časopisi ne morejo konkurirati z našimi listi.

Iz Maribora

— **m Proslava rojstnega dne kraljice Marije.** Tudi Maribor je svečano praznoval rojstni dan kraljice Marije. Ob 10. je bila v stolnici svečana pontifikalna maša, katere so se udeležili zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Istočasno se je vršila služba božja v evangelijski cerkvi. Po službi božji je veliki župan sprejemal čestitke. Vse mesto je bilo v zastavah, delo je počivalo v vseh držuradih.

— **m Črna statistika Maribora.** V letu 1927 je bilo v Mariboru 24 samomorov in smrtnih nesreč. Kap je zadela štiri osebe, ponesrečile so tri, obesile 4, ustrelilo 8, utonile 4, zastrupila 1. Med samomorilci so tudi 4 ženske, kar je pač posledica nezgodnih socialnih razmer, bede in obupa.

— **m Mednarodna razstava časopisov v Mariboru.** V petek je bila v Mariboru otvorjena mednarodna razstava časopisov. Razstavo je priredil S. G. R. J. v kazinski dvorani je razstavljeno časopisje malone vseh narodov, posebno bogato so zastopani domači listi. Razstava vzbuja med občinstvom veliko zanimanje.

Velika korupcijska afera v Rumuniji

Pri koncesijah za eksploatacijo petrolejskih vrelcev je bila država oškodovana za nad 100 milijard Din. — Obeta se senzacionalen proces. — Odkritja bivšega poslanca Florescu.

Rumunska javnost je doživela te dni veliko presenečenje, ki ga je izzvala vest o novi petrolejski korupcijski aferi. Če se vesti, ki krožijo o tej umazani aferi, v celoti potrdijo, bo imela Rumunija senzacionalen proces, kakršnih je bilo doslej malo celo v Ameriki, kjer so petrolejske afele na dnevnem redu. Gre za senzacionalno odkritje bivšega poslanca Florescu, ki je gozdni inženjer in ki je obdolžil državo odnosno pristojne oblasti neverjetne malomarnosti pri sestavljanju katastrof, kar je povzročilo vsako leto ogromno škodo. Ta malomarnost ima pa korupcijsko ozadje in vse kaže, da bodo mnogi ugledni rumunski politiki kompromitirani.

Znano je, da predstavlja nafta v Rumuniji največje bogastvo. Rumunski petrolej je igral tudi v svetovni vojni veliko vlogo. Nemci in Avstrijci so pridno izkoriščali v Rumuniji to naravno bogastvo. Za rumunsko petrolejsko industrijo se zanima ves svet. Naravno, da mora vlada posvečati temu najbogatejšemu viru državnih dohodkov največjo pozornost in skrbeti, da so dohodki od petrolejskih vrelcev čim večji. In baš pri petroleju so se vršile dolga leta velike sleparije tako, da je utrpela država milijardo škodo. Bivši poslanec Florescu je objavil v »Cuvantul« senzacionalen članek, v katerem ugotavlja, da daje država koncesije za eksploatacijo petrolejskih vrelcev na podlagi dozdavnih lastniških pravic in da so v posesti zemljišč, na katerih so najbogatejši petrolejski vrelci, ljudje, ki nimajo faktično nobene pravice do njih. S tem trpi država vsako leto ogromno škodo.

Kdaj je umrla posadka „S 4“

Šele zdaj je ameriška javnost zvedela, kako strašne smrti je umrla junaška posadka potopljene podmornice S 4. Iz morja so namreč potegnili dnevniki nesrečne podmornice, iz katerega je razvidno, koliko je moralo moštvo pretrpeti, predno ga je rešila smrt strašnih muk. V petek so ameriške vojaške oblasti objavile dnevnik, ki priča, da še 21. decembra ob 18.30 niso bili vsi člani podmornice mrtvi. Podmornica se je potopila v nedeljo 18. decembra ob 15.37. Drugi dan so potopljenci s trkanjem na podmornico ugotovili, kateri mornarji so še živi. Obenem so mornariške oblasti odredile vse potrebno, da dvignejo potopljeno podmornico, dasi je divjal na morju strahovit vihar.

19. decembra zvečer se je pa pretrgala debela veriga, na kateri je bila podmornica privezana in valovi so odnesli podmornico daleč v stran. Na rešitev ni bilo več misliti. Reševalna dela so mogli obnoviti šele 22. decembra, ko je mornariški departement izjavil, da ni nobenega upanja, da bi nesrečne mornarje rešili. Vsi mornarji, ki so preživeli katastrofo, so po njegovem mnenju umrli v podmornici vsled pomankanja zraka. Iz dnevnika je razvidno, da je imel mornariški departement prav. Strašno je pomisliti, da je morala posadka potopljene podmornice čakati na rešitev celih 74 ur 53 minut, t. j. od nedelje popoldne do srede zvečer. Lahko si mislimo, kako je bilo na smrt obsojenim mornarjem pri srcu, ko so morali nad tri dni čakati, da jih reši smrt strašnih muk.

London pod vodo

V noči od 5. na 6. t. m. so divjali v mnogih krajih Srednje Evrope in tudi v Angliji strahoviti viharji. Na Češkem in Moravskem je napravil vihar mnogo škode, ker je po mestih potrgal brzojavne žice, razbijal okna in poškodoval šipe. Tudi v Avstriji, na Madžarskem in v Nemčiji je zapustila nova elementarna neizgoda težke sledove.

Najbolj je pa prizadeta Anglija, kjer so sledile viharju velike poplave. Temza je o polnoči prestopila bregove in poplavlja bližnje ulice. Mnogo rodbin je voda presenčila v spanju, tako da so bežali ljudje na ulice v samih srajcah. Na Grosvenor Roat so utonili štirje otroci, v Putneyu pa dve deklici, ki sta spali v pritličju. Voda je prodrla tudi nekatere postaje podzemne železnice, tako da je bil promet deloma ustavljen. Severo in severovzhodna predmestja Londona so pod vodo. Na nekaterih ulicah je stala voda poldrugi meter visoko. Tudi vsi kraji od Londona do izliva Temze so poplavljeni. Poplavo je povzročil strahovit vihar, ki je divjal med nalivom nad Londonom in vso južno Anglijo. Temza je stala že pred nalivom nad normalo in je pri prvem naluvalu vode prestopila bregove. Ves spodnji tok velike angleške reke tvori splošno jezero.

Največja razdejavanja je povzročila poplava v samem Londonu. Voda je pridrla tako naglo, da se mnogi prebivalci v pritličnih stanovanjih sploh niso mogli rešiti. Število človeških žrtev še ni znano. Policija in gasilstvo

Florescu navaja v svojem članku podrobnosti, iz katerih je razvidno, da tiči za to malomarnostjo rumunske vlade nečuvna korupcija. Po njegovem mnenju je dala država v protizakonito izkoriščanje 2500 ha zemljišča, na katerem so bogati petrolejski vrelci. Na ta način je prišla država ob zemljišča in ob 30% delež od petroleja. Veliko koncesij je dajala država inozemcem. Dosedanja škoda znaša okrog 375 milijard lejev ali v naši valuti nad 110 milijard Din. Florescu pravi, da bi mogla Rumunija s tem denarjem že davno plačati vse svoje javne dolgovce. Zda je ta ogromni kapital v rokah raznih inozemskih podjetnikov.

Florescu pa še noče odkriti vseh sleparij. V članku pravi, da so še drugi koncesijski triki, na katere se porvne pozneje. Iz najnovejših sleparij navaja samo primer skupine liberalcev, ki so se v sporazumu z oblastmi polastili petrolejskega vrelca v gozdu Oknica. Samo pri tem je imela država nad 400 milijonov Din škode. Florescu navaja celo imena kompromitiranih oseb. Največja krivda zadene lesna inženjerja Poemara in Tomescu, ki sta podkupila oblasti, da so dovolile eksploatacijo petrolejskega vrelca, do katere niso imeli podjetniki nobene pravice. Kompromitirani so tudi ugledni liberalci, ki imajo poslovne zveze z rumunsko-ameriško petrolejsko družbo. Korupcijska afera je tako umazana, da je obtičala na mrtvi točki celo uradna preiskava, ki je bila že odrejena. Država se namreč sama boji odkriti, ker so bili podkupljeni razni ugledni politiki in državniki. Inozemski podjetniki napenjajo seveda vse sile, da bi to afero potlačili.

nista mogla rešiti stanovalcev ogroženih hiš in zato je moralo nastopiti vojaštvo. Kalni valovi Temze so se razlili tudi po ulicah notranjega mesta, kjer so poplavlili parlament, zgodovinski stolp Tower, Kleopatrin obelisk in mnogo drugih javnih poslopij. V ulici Fleetstreet, kjer je mnogo tiskarn, je vdrla voda v kleti in skladišča, tako da se je bati, da nekatere londonske novine nekaj dni ne bgo mogle izhajati. London ne pomni take poplave že nad 100 let. Cestna železnica sploh ne obratuje. Po ulicah blizu Temze stoje zapuščeni vagoni cestne železnice in London je v nekaterih delih podoben Benetkam, ker so se ulice spremenile v lagune.

Nadprodukcija zdravnikov v Nemčiji

Udruženje berlinskih zdravnikov je te dni objavilo zanimiv komunik, iz katerega je razvidno, da ima Nemčija preveč zdravnikov. Pred vojno je bilo v Nemčiji 34.000, po vojni pa v znatno manjši Nemčiji 40.000 zdravnikov. Ljudsko premoženje je znašalo pred vojno 4650 mark na osebo, po vojni 2419 mark, dohodki na osebo pred vojno 642 mark, zdaj pa jedva 315 mark. Po najnovejši vladni odredbi 2000 zdravnikov, ki so baš dovršili svoje študije, ne bo smelo prakticirati pri bolniških blagajni. To je hud udarec za mlade zdravnike, kajti baš praksa bolniške blagajne jim nudi največ dohodkov in tudi najboljšo priliko, da se pripravijo na samostojno prakso. Nadprodukcija zdravnikov v Nemčiji je tako velika, da država najmanj 10 let ne bo potrebovala nobenega zdravnika.

Povprečni zdravniški dohodki znašajo na leto 7000 do 8000 mark, odčevši 30 odstotkov za vsakdanje potrebe. Tudi položaj zdravnic v Nemčiji ni nič boljši.

Vzrok samomora Claude France

V soboto smo v filmski rubriki poročali, da je slovita francoska filmska diva Claude France izvršila samomor. Našli so jo mrtvo v postelji, zastrupila se je s plinom. Sprva je prevladovalo mnenje, da je postala igralka žrtve nesreče, preiskava je pa pokazala, da gre za samomor. O tragediji filmske dive poročajo inozemski, zlasti pariški listi zanimive podrobnosti.

Igralka, ki je stanovala v krasni vili, se je pretekli ponedeljek zvečer vrnila domov, kramljala je nato še pol ure s svojo gospodinja in se poslovala od nje. Bila je popolnoma mirna in ravnodušna, nobena poteza na njenem obrazu ni razodevala, da se v njeni notranjosti odigrava težak boj. Nato je napisala še dve pismi, ki so ju našli po njeni smrti.

V enem pismu navaja, da gre v smrt radi nesrečne ljubčve. Zapustil jo je njen prijatelj, katerega je iskreno ljubila. Niti toliko takta ni poznal, da bi poslal za božji sopek. Ni se je spomnil, zato se poslavlja za vedno...

Drugo jutro so jo našli mrtvo, soba je bila polna plina. Kakor poročajo, je bila igralka podvržena melanholiji in je svoje obupno dejanje očividno izvršila v duševni depresiji. Diva si je že pred enim letom v Švici skušala končati življenje, vendar so jo tokrat pravočasno rešili.

Maurice Renard — Albert Jean:

Skrivnostni mrlič

Roman.

— Tu je njegova obleka. Uradnik je položil na klop perilo, čevlje in obleko.

Charlotte je poznala malone vso obleko. Videla je Richarda v obleki, poslani iz Nogenita in v obleki, poslani iz Dijona s svršnikom iz debelega impregniranega blaga, ki ga je videl Erik v Nogenitu.

Zasajala je. Strahotne slike so vstajale pred njenimi očmi. Spomini so zaplesali v njenih težkih mislih. Preteklost se ji je zasedla srca.

Ko je uradnik zabeležil njihov odgovor, je dejal:

— Ne preostaja nam drugega, nego pogledati razne pokojnikove predmete, ki so se našli v njegovih žepih. Vrnimo se prosim v vratarjevo sobo.

Neka ženska je čakala, da pridejo iz dvorane smrti, da bi smela vstopiti. Bila je vsa v črnem. Charlotte je šla mimo nje, zatopljena v grozne misli. Ona druga se ji je hitro umaknila. Erik je bolj uganil kakor spoznal pod žalnimi pajčolanom obokan obraz Paulette Vassardove.

Ogled najdenih predmetov je pokazal isto, kakor ogled obleke. Charlotte je spoznala denarnico, obe žepni uri... Beležnik je vestno in točno zabeležil, da je sedem oseb spoznalo enega moža v treh truplih in izjavil, da so vse formalnosti končane.

Sir James je odpeljal v svojem avtomobilu starega Albana, njegovo hčerko, Charlotte in strička Chaumeliera, ki je med vožnjo pridno dremal.

Erik in Claude sta še ostala.

Vedela sta, da se je obdukcija že pričela. Predpisi zavoda za sodno medicino so jima zabranjevali dostop k obdukciji, vendar sta si pa izposlovala dovoljenje, da sta smela počakati na izid v vratarjevi pisarni.

Pojavil se je uslužbenec zavoda v belem plašču in modri čepici. Erik in Claude sta odšla za njim. Odvedel ju je v laboratorij.

Ta laboratorij je menda v oči znanstvenikov najlepši kraj na svetu. To je poosebljen red, čistoča in tišina. Vse se tu sveti, vse je čisto, nedotaknjeno. Nekaj tajinstvenega in vzvišenga, obenem pa groznega se širi po vlažnem zraku. Nobena kotička ni, kjer bi vladala tema, senca ali nesnaga. Svetloba in popoln red povsod, kamor se ozreš. Velika, bela, blesteča dvorana, s celim svetom izenačenih, kakor kristal čistih in lesketajočih se aparatov, katere obsejajo močne žarnice tako, da odsejajo v nešteti odsevih rubinov, smaragdov, safirov in topazov, skratka adagio simfonije v belem.

Seina teče pod širokimi, z debelim steklom pokritimi okni. Vidi se, kako se vali od daleč, kakor iz ladje, vkrcane na obali. Teče mimo nalič neskočni procesiji, iz katere se čuje tajno šuštenje. To je glavna dobaviteljica zavoda za sodno medicino. Toda baš zato se zdi, da teče mimo samo zato, da gre v to dvorano dela, znanosti in napredka, da opozarja s svojim večnim šumenjem na tišino dela in da nudi znanosti vpogled v delavnico prirode.

Dr. Gaspard, profesor sodne medicine, ravnatelj zavoda, in dr. Jacques, njegov asistent, sta baš prihajala od

obdukcije. Slačila sta si rokavice in se o nečem živahno pomenkovala.

Kratek pozdrav. In takoj nato je dejal dr. Gaspard Claudeu:

— To je nepojmljivo, gospod. Ne vem, kod in kam. Vsako leto imam šeststo obdukcij. Mislim sem, da sem imel pod skalpelom že vse abnormalnosti, vse nestvore. Pa sem se zmotil...

Bil je ves rdeč. Oči so se mu iskrite. Videti je bilo, da se je resno poglubil v svojo stroko in da ga je spravila ta zagonetka iz ravnotežja.

— Da vam povem odkrito, ne razumem tega.

— Toda, — je dejal Erik, — kakšen je izid obdukcije?

— Izid: absolutna enakost. Integralna enakost. Vsak del enega trupla tehta do miligrama toliko, kolikor odgovarjajoči del drugega. Če bi mogli sešteti lase na glavi, sem trdno prepričan, da bi našli na vseh treh glavah enako število las. Kar vprašajte mojega kolego.

Dr. Jacques je potrdil Gaspardovo izjavo. Tudi on je bil ves prepaden. Tudi mikroskopična analiza in preizkušnja kemičnih reakcij je dala pri vseh truplih isti rezultat. Do najmanjših celic so trupla enaka.

V želodcu vseh treh trupel, — je nadaljeval dr. Gaspard, — sva našla enake snovi v enaki množini in približno enako prebavljene.

— Ah, — je dejal Claude, — to dokazuje, da so vsi trije jedli zadnjič v življenju skupaj.

— Nedvomno. In razdelili so si jed na tri povsem enake dele. Vendar pa lahko tudi domnevamo, da so jedli vsi enaka jedila v presledkih po 15 do 20 minut... Veda žal ni tako precizna, da bi mogla to dognati...

— A... smrt, doktor, vzrok smrti? — Nobenega traumatizma. Niti najmanjšega sledu po umoru, samomoru ali smrtni nesreči. Spravila sva drobovje, da ga analizirava. Treba se je prepričati, če ne gre morda za zastrupljenje. Vendar pa že vnaprej zelo dvomim, da bi se v drobovju kaj našlo.

— Moj brat je imel srčno napako...

— To sva ugotovila na vseh treh truplih. Toda, — kakor se pač čisto dogaja, — obdukcija je mogla samo potrditi to napako, ne da bi se dalo iz tega sklepati, je-li povzročila smrt. Ker pa tu ni nobenega vzroka, sva mnenja da so vsi trije podlegli skupni srčni napaki.

— Dobro, — je dejal Claude zamišljeno.

— A možgani? — je vprašal Erik.

— Niso poškodovani, — je odgovoril dr. Jacques.

— Toda povejte mi vendar, kakšni so. Kaj se da sklepati iz njih o umstvenih sposobnostih.

Učenjaka sta se spogledala.

— Če bi šli gori v knjižnico, — je odgovoril dr. Gaspard po dolgem razmišljanju, — bi vam pokazal fotografične plošče, ki reproducirajo možgane ljudi, znamenitih in zaslužnih na tem ali onem polju. Tam bi videli možgane največjih filozofov in najznamenitejših izumiteljev. Za njimi pridejo na vrsto različne abnormalnosti, posebno zanimivi norci... Često mi je delala klasifikacija

12

hude preglavice. Ali naj uvrstim to ploščo v prvo, ali v drugo kategorijo?...

Claude je prebledel.

— No torej, gospod, — je nadaljeval dr. Gaspard, — najbolje bo, da vam ne izdam imena, katerega sem se spomnil pri pogledu na te možgane, na možgane vašega... vaših gospodov bratov, kajti če vas more eno teh imen navditi z največjim ponosom...

— Povejte, povejte! — je prosil Claude.

Parnik, ki je vozil po drugi strani reke, je hreščéče naznanjal svoj prihod.

— Pustimo to. Vidite, gospod, vsi smo več ali manj blazni.

XIII.

Ko sta odhajala iz zavoda za sodno medicino, je Erik vprašal:

— Kam si namenjen?

— V ulico de Condé, da obvestim mater o izidu obdukcije.

— Spremil bi te, pa se mi mudi k policijskemu komisariju, ki bo vodil preiskavo. Rad bi namreč govoril z njim.

— Ah, ta César Marcelin, o katerem si mi že pravil?

— Da. Kaj če bi šla oba k njemu. da malo pokramljamo?

Claude je pomislil.

— Rad bi se ustavil tudi v ulici Bonaparte, — je dejal. — V dvorani smrti sem opazoval tvojo sestro. Rad bi z njo govoril. Obilo sreče na prefekturi!

Erik mu je odgovoril proti svojemu prepričanju:

Erik mu je odgovoril proti svojemu prepričanju:

— Obilo sreče v ulici Bonaparte!

★

César Marcelin je sedel v mehkem naslonjaču z nogami na pisalni mizi in pregledoval računske knjige. To je bila njegova priljubljena poza.

Pri pogledu nanj si takoj vedel, da govori Tartarinovo narečje, ki je bilo obenem Mistralovo narečje. Na njegovem obrazu se je poznalo južno sonce, iz oči mu je odsevalo provansalsko nebo.

Marcelin je preživel zelo burno mladost. Bil je lekarniški vajenec, notarski pisar, eno leto orožnik. Šest mesecev potujoči komedijant, en mesec grobar, tri tedne stihotvorec, štirinajst dni slikar, teden dni je spremljal tuje, dva dni je čistil čevlje, končno je pa veselo do nevarnosti in pustolovščin omejilo njegovo karijero. Toda od prejšnjih poklicev mu je ostalo mnogo lastnosti in navad, med katerimi so bile nekatere neprepeljive, druge zopet obžalovanja vredne. Tako je rad delal neslane dovipe, govoril je z melodramatičnim patosom, slikal je nedostojne karikature in sploh se je rad udajal svojemu nepremagljivemu temperamentu.

— Prrosim! — je zarjul detektiv in njegov »rc« je zadonel kakor bi metal Jupiter grom in strele.

Erikova roka je izginila v njegovi.

— Kaj porečete na to, Marcelin?

— Kaj porrečem na to? Eh, to je jasno ko beli dan. Ne gre za nič drugega nego za nevarno zarroto, to je za zarroto, ki je bila zasnovana tako, da bi mogla postati nevarna. Oho, kajti doslej nam ni znan še noben zločin. Kar pomislite. Kakšna neverjetna sličnost, koliko dokazov o alibi! Cel Bertillonov sistem postavljen na glavo. Antropometrija je zdaj odveč. Ah, kako bi si pulili lase!

— Ali je preiskava od včeraj dognala kaj novega?

— Prprav nič! Prprav nič! Prprav nič!... Brzjojavke kar dežujejo od vseh

strani. Preiskovali smo v Nogenitu in v ulici des Arènes... Vse zaman. Vendar se pa zanimam zdaj za Cirugueove račune in zdi se mi, da že dve leti...

— Ah, ah! — se je začudil Erik.

... da se že dve leti skoraj sploh ni zanimal za trgovske posle. Toda kaj pomeni vaš ah, ah?

— To, — je odgovoril Erik, — da se je Cirugue zadnji dve leti vedno dolgo mudil na svojih potovanjih. A gospodična Pauletta Vassardova je šele dve leti njegova ljubica.

César Marcelin je vzel notez in si nekaj zabeležil. Da bi pa ne zamudil ugodne prilike, je narisal na robu neko fantastično figuro in mrmral sam pri sebi:

— Nekaj se mu je torej pred dvema letoma pripetilo. Nekaj, kar je izpremenilo njegov modus vivendi. Toda kaj? V tem je baš zagonetka... Prosto! — je zarohnel. — Kaj je?

Sodni sluga mu je prinesel od svojega zabeležil. Da bi pa ne zamudil ugodne prilike, je narisal na robu neko fantastično figuro in mrmral sam pri sebi:

Marcelinov obraz je pričal o obupu in grozi.

Erik je vzel komisariju iz rok brzjojavko, ki je tvorila nov člen v verigi strahotnih pojavov v zvezi s smrtjo Richarda Ciruguea.

— Prečitajte tole, — je dejal Marcelin ves iz sebe.

Erik je hitro prečital brzjojavko, glasečo se:

»Pontetier 302. — Danes zjutraj so našli na kolodvoru v Pontetieru, v knjepeju I. razreda osebnega vlaka št. 116, ki prihaja iz Dijona v Pontetier ob 11.33, truplo neznanega moža v starosti 35-40 let. Pošljamo radiobrzjojavnim potom fotografijo, da se ugotovi identiteta. Komisar.«

In fotografija, gospod Alban, vam nič ne pove?

Fotografija, dokaj nerazločna in motna v sled dolge poti, je kazala poteze Richarda Ciruguea.

— Četrto truplo, — je zastokal Marcelin. — Samo, da je to... pogledite, tu je dodatna brzjojavka:

»Dodatek k brzjojavki 302, pripomba. V žepu neznanega mrliča je bilo petindvajset tisoč frankov.«

— Ah, torej vendar razlika! — je dejal Erik, ko si je nekoliko opomogel od presenečenja. — Pri prvih dveh mrličih so našli samo neznatne vsote, tretji je bil pa popolnoma oropan.

— In še nekaj je, kar se ne ujema s prvimi tremi primeri, — je pripomnil Marcelin. — Pri mrliču v Pontetieru niso našli ničesar, kar bi pomagalo ugotoviti njegovo identiteto, dočim so imeli prvi trije pri sebi listke, na katerih je bilo zapisano: »V slučaju nezgode obvestiti gospo Cirugue 11, ulica Arènes, Paris.«

— Kaj nameravate storiti, Marcelin?

— Takoj brzjojavim, naj pošljejo najdeno truplo nemudoma v Pariz.

In začel je pisati, Erik se je globoko zamislil. Naenkrat je stresel detektiva za ramo.

— Marcelin, Marcelin!

— Marcelin vas poslušaj, gospod Alban.

— Čujte: ta mož, ki potuje iz Dijona v Svico s 25.000 franki! Ta mož, ki ima v žepu celo premoženje in beži v inozemstvo kakor kak zločinec! Ta mož, ki je zapustil mesto, v katerem najdejo kmalu nato enega njegovih dvojnikov mrtvega, umorjenega sicer

na zagoneten način, vendar pa mrtvega in oropanega!

— Grrrrr in strrrrela! — je zakričal Marcelin. — Tako se vam pozna, da ste sin svojega očeta! Dajte mi hitro vozni red!

Iz predalčka je potegnil vozni red.

— Zmaga je naša, gospod Alban! Osební vlak št. 116 odhaja iz Dijona ob 5.45 zjutraj. A po izpovedi zakoncev Pelitot je bil umor izvršen med peto in sedmo uro zjutraj. Midva pa lahko rečeva celo, da je bil umor izvršen med pol peto in pol šesto uro zjutraj. Po krivavem zločinu je skočil morilec na vlak, ki odhaja iz Dijona proti Pontetieru in dalje v Svico. Med potjo je pa nenadoma umrl, ové!

— Umrl je morda zato, ker ni mogel preživeti svojega dvojnika. Najbrž sta se tako prilagodila drug drugemu, da sploh nista mogla živeti ločeno.

— Ali pa zato, ker so bili eno bitje v štirih telesih. Bodočnost nam odgovori na to vprašanje.

— Kaj pa vsebina kovčegov? Srebro, ki je tudi predstavljalo celo premoženje? Brzjojavke o njem sploh ne govorijo.

— Potrpajte, potrpajte! — je dejal César Marcelin in pritisnil na zvonec. — Pravim vam, da mi ta zadeva pripomore do slave.

XIV.

Drugi dan, v sredo, štiri dni potem, ko so našli prva tri trupla Richarda Ciruguea, si Erik ob desetih zjutraj še ni upal povedati Charlotti, da je bilo najdeno še četrto truplo. Prejšnji večer je prišel nalašč pozno domov in sram ga je bilo, da je tak strahopetnež, vendar se pa ni mogel odločiti. A po noči težkega sna, ki se polasti mladih ljudi, če tri dni in tri noči niso pošteno spali in doživeli tako pretresljive reči, je bil ves izmučen, plah in nervozen. Poleg tega ga je preganjala še zla slutnja.

César Marcelin ga je zdrnil iz težkih misli.

— Slučajno sem šel mimo, — je dejal. — Toda hotel sem vam povedati, da je truplo iz Pontetieria prav kar dospelo. Videl sem mrliča v zavodu za sodno medicino. Menda ni treba omenjati, da je truplo do pičice podobno ostalim trem.

Danes ob 4. in pol 6. — Večerne predstave odpadejo radi koncerta.

PIKANTNI ŠKANDALI ?

KONIKA MAKE RESIDENCE

OBDELAVNIK 4, 8, 12, 16, 20, 24, 30, 36, 48, 60, 72, 84, 96, 108, 120, 144, 168, 180, 192, 216, 240, 264, 288, 312, 336, 360, 384, 408, 432, 456, 480, 504, 528, 552, 576, 600, 624, 648, 672, 696, 720, 744, 768, 792, 816, 840, 864, 888, 912, 936, 960, 984, 1008, 1032, 1056, 1080, 1104, 1128, 1152, 1176, 1200, 1224, 1248, 1272, 1296, 1320, 1344, 1368, 1392, 1416, 1440, 1464, 1488, 1512, 1536, 1560, 1584, 1608, 1632, 1656, 1680, 1704, 1728, 1752, 1776, 1800, 1824, 1848, 1872, 1896, 1920, 1944, 1968, 1992, 2016, 2040, 2064, 2088, 2112, 2136, 2160, 2184, 2208, 2232, 2256, 2280, 2304, 2328, 2352, 2376, 2400, 2424, 2448, 2472, 2496, 2520, 2544, 2568, 2592, 2616, 2640, 2664, 2688, 2712, 2736, 2760, 2784, 2808, 2832, 2856, 2880, 2904, 2928, 2952, 2976, 3000, 3024, 3048, 3072, 3096, 3120, 3144, 3168, 3192, 3216, 3240, 3264, 3288, 3312, 3336, 3360, 3384, 3408, 3432, 3456, 3480, 3504, 3528, 3552, 3576, 3600, 3624, 3648, 3672, 3696, 3720, 3744, 3768, 3792, 3816, 3840, 3864, 3888, 3912, 3936, 3960, 3984, 4008, 4032, 4056, 4080, 4104, 4128, 4152, 4176, 4200, 4224, 4248, 4272, 4296, 4320, 4344, 4368, 4392, 4416, 4440, 4464, 4488, 4512, 4536, 4560, 4584, 4608, 4632, 4656, 4680, 4704, 4728, 4752, 4776, 4800, 4824, 4848, 4872, 4896, 4920, 4944, 4968, 4992, 5016, 5040, 5064, 5088, 5112, 5136, 5160, 5184, 5208, 5232, 5256, 5280, 5304, 5328, 5352, 5376, 5400, 5424, 5448, 5472, 5496, 5520, 5544, 5568, 5592, 5616, 5640, 5664, 5688, 5712, 5736, 5760, 5784, 5808, 5832, 5856, 5880, 5904, 5928, 5952, 5976, 6000, 6024, 6048, 6072, 6096, 6120, 6144, 6168, 6192, 6216, 6240, 6264, 6288, 6312, 6336, 6360, 6384, 6408, 6432, 6456, 6480, 6504, 6528, 6552, 6576, 6600, 6624, 6648, 6672, 6696, 6720, 6744, 6768, 6792, 6816, 6840, 6864, 6888, 6912, 6936, 6960, 6984, 7008, 7032, 7056, 7080, 7104, 7128, 7152, 7176, 7200, 7224, 7248, 7272, 7296, 7320, 7344, 7368, 7392, 7416, 7440, 7464, 7488, 7512, 7536, 7560, 7584, 7608, 7632, 7656, 7680, 7704, 7728, 7752, 7776, 7800, 7824, 7848, 7872, 7896, 7920, 7944, 7968, 7992, 8016, 8040, 8064, 8088, 8112, 8136, 8160, 8184, 8208, 8232, 8256, 8280, 8304, 8328, 8352, 8376, 8400, 8424, 8448, 8472, 8496, 8520, 8544, 8568, 8592, 8616, 8640, 8664, 8688, 8712, 8736, 8760, 8784, 8808, 8832, 8856, 8880, 8904, 8928, 8952, 8976, 9000, 9024, 9048, 9072, 9096, 9120, 9144, 9168, 9192, 9216, 9240, 9264, 9288, 9312, 9336, 9360, 9384, 9408, 9432, 9456, 9480, 9504, 9528, 9552, 9576, 9600, 9624, 9648, 9672, 9696, 9720, 9744, 9768, 9792, 9816, 9840, 9864, 9888, 9912, 9936, 9960, 9984, 10000.

OBDELAVNIK 4, 8, 12, 16, 20, 24, 30, 36, 48, 60, 72, 84, 96, 108, 120, 144, 168, 180, 192, 216, 240, 264, 288, 312, 336, 360, 384, 408, 432, 456, 480, 504, 528, 552, 576, 600, 624, 648, 672, 696, 720, 744, 768, 792, 816, 840, 864, 888, 912, 936, 960, 984, 1008, 1032, 1056, 1080, 1104, 1128, 1152, 1176, 1200, 1224, 1248, 1272, 1296, 1320, 1344, 1368, 1392, 1416, 1440, 1464, 1488, 1512, 1536, 1560, 1584, 1608, 1632, 1656, 1680, 1704, 1728, 1752, 1776, 1800, 1824, 1848, 1872, 1896, 1920, 1944, 1968, 1992, 2016, 2040, 2064, 2088, 2112, 2136, 2160, 2184, 2208, 2232, 2256, 2280, 2304, 2328, 2352, 2376, 2400, 2424, 2448, 2472, 2496, 2520, 2544, 2568, 2592, 2616, 2640, 2664, 2688, 2712, 2736, 2760, 2784, 2808, 2832, 2856, 2880, 2904, 2928, 2952, 2976, 3000, 3024, 3048, 3072, 3096, 3120, 3144, 3168, 3192, 3216, 3240, 3264, 3288, 3312, 3336, 3360, 3384, 3408, 3432, 3456, 3480, 3504, 3528, 3552, 3576, 3600, 3624, 3648, 3672, 3696, 3720, 3744, 3768, 3792, 3816, 3840, 3864, 3888, 3912, 3936, 3960, 3984, 4008, 4032, 4056, 4080, 4104, 4128, 4152, 4176, 4200, 4224, 4248, 4272, 4296, 4320, 4344, 4368, 4392, 4416, 4440, 4464, 4488, 4512, 4536, 4560, 4584, 4608, 4632, 4656, 4680, 4704, 4728, 4752, 4776, 4800, 4824, 4848, 4872, 4896, 4920, 4944, 4968, 4992, 5016, 5040, 5064, 5088, 5112, 5136, 5160, 5184, 5208, 5232, 5256, 5280, 5304, 5328, 5352, 5376, 5400, 5424, 5448, 5472, 5496, 5520, 5544, 5568, 5592, 5616, 5640, 5664, 5688, 5712, 5736, 5760, 5784, 5808, 5832, 5856, 588